

1.

Színek és jelentések

kártyák

citromsárga	Optimizmust, fiatalosságot sugároz. A fény, a hatalom színe. Figyelmet keltő szín. A kirakatokban általában újdonságokra hívja fel a figyelmet.
piros	Energikus, dinamikus szín. Az erő, a tűz, a szerelem, a vér színe. Felgyorsítja a szívverést, figyelmet kelt, ezért gyakran használják a leárazások utolsó fázisában. Sporttermékeken is gyakran megjelenik.
kék	A bizalom, az ég, a víz, a tenger színe. Bankok, cégek logóin, reklámjain gyakran megjelenik.
zöld	Nyugtató, pihentető hatású, a harmónia, a természet, a tavasz színe. A szem ezt a színt tudja legkönnyebben feldolgozni. Egészséges (vagy annak látszó) termékek csomagolásánál használják.
narancssárga	Átmenet a sárga és a piros között. Agresszív szín. Cselekvésre szólít fel, ezért használják például leárazások plakátjain.
rózsaszín	A romantika és a nőiesség színe. Leginkább lányoknak, nőknek készült termékeken látjuk.
fekete	Az éjszakai hatalom, a jólét és az elegancia színe. Luxustermékek csomagolásán gyakori.
bordó	Nyugtató hatású szín. Kozmetikai és öregedés elleni termékeken gyakran látható.
fehér	A fény, a tisztaság színe. Kozmetikai és gyógyszerészeti termékek csomagolásán használatos.
ezüst	Modernséget, letisztultságot, haladó gondolkodást sugall. Ugyanakkor semleges szín is, a pénz színe. Előszeretettel használják a modern technológia termékeinek csomagolásánál.

2.

Van-e kérdés?

kártyák

tudsz-e	hallottál-e (már)	hallottad-e
tudod-e	tudtad-e, hogy	szeretnél-e
elolvasnád-e	olvasnál-e	szeretsz-e
tetszik-e	tetszett-e	vennél-e
akarsz-e	lehet-e	megvennéd-e

3.

Feltalálónők (1.)

kártyák

1. Josephine Cochrane: mosogatógép

<p>A gazdag amerikai hölgynek valószínűleg soha életében nem kellett mosogatnia:</p>
<p>a személyzet mosogatott helyette.</p>
<p>Viszont mosogatás közben jó néhány pohár és tányér eltört vagy megsérült.</p>
<p>Cochrane-t ez annyira bosszantotta,</p>
<p>hogyan úgy döntött, gépesíteni fogja a mosogatást.</p>
<p>A legenda szerint kijelentette:</p>
<p>„Ha senki nem hajlandó feltalálni a mosogatógépet,</p>
<p>majd én feltalálom.”</p>

Így is tett.

Találmányát az 1893-as chicagói világkiállításon mutatták be,

ahol óriási sikert aratott.

2. Mary Anderson: ablaktörlő

A legenda szerint az ablaktörlő ötlete 1903 januárjában született meg.

A New York-i Mary Anderson villamoson utazott,

és feltűnt neki,

hogyan a vezető szinte semmit nem lát az ablakokra tapadó hótól.

Addig gondolkodott,

amíg megtervezte a ma is használatos ablaktörlőt.

Találmánya 1915-től minden autó alaptartozéka.

3. Marion Donovan: eldobható pelenka

Marion Donnovannak elege lett a pelenkamosásból,

ezért 1949-ben kitalálta az eldobható pelenkát.

Találmányával számos céget megkeresett,

de az senkit nem érdekelt.

Az indoklás az volt,

hogy drága lenne az előállítása,

és egyébként sem venné meg senki.

Donovan később saját vállalkozást alapított,

és találmányának köszönhetően milliomos lett.

4. Melitta Bentz: kávéfilter

A német Melitta Bentz imádta a kávé,

a kávézaccot a csésze alján viszont ki nem állhatta.

Fogott egy itatóspapírt, tölcsért készített belőle,

beletette a kávé, majd forró vizet öntött rá.

Ezzel megszületett a kávéfilter.

Bentz is saját vállalkozást alapított,

és Donovanhoz hasonlóan meggazdagodott.

„Melitta” nevű kávéfiltere sok országban ma is népszerű.

4. Feltalálónők (2.)

A munkalap

1. Josephine Cochrane: mosogatógép

A gazdag amerikai hölgynek valószínűleg soha életében nem kellett mosogatnia: a személyzet mosogatott helyette. Viszont mosogatás közben jó néhány pohár és tányér eltört vagy megsérült. Cochrane-t ez annyira bosszantotta, hogy úgy döntött, gépesíteni fogja a mosogatást. A legenda szerint kijelentette: „Ha senki nem hajlandó feltalálni a mosogatógépet, majd én feltalálom.” Így is tett. Találmányát az 1893-as chicagói világkiállításon mutatták be, ahol óriási sikert aratott.

2. Mary Anderson: ablaktörő

A legenda szerint az ablaktörő ötlete 1903 januárja..... született meg. A New York-i Mary Anderson villamos..... utazott, és feltűnt neki, hogy a vezető szinte semmit nem lát az ablakokra tapadó hó..... Addig gondolkodott, amíg megtervezte a ma is használatos ablaktörő..... Találmánya 1915-től minden autó alaptartozéka.

3. Marion Donovan: eldobható pelenka

Marion Donovannak elege lett a pelenkamosásból, ezért 1949-ben kitalálta az eldobható pelenkát. Találmányával számos céget megkeresett, de az senkit nem érdekelt. Az indoklás az volt, hogy drága lenne az előállítás, és egyébként sem venné meg senki. Donovan később saját vállalkozást alapított, és találmányának köszönhetően milliommós lett.

4. Melitta Bentz: kávéfilter

A német Melitta Bentz imádta a kávé....., a kávézacc..... a csésze alja..... viszont ki nem állhatta. Fogott egy itatóspapírt....., tölcsért készített belőle, beletette a kávé....., majd forró (víz!) ..... öntött rá. Ez..... megszületett a kávéfilter. Bentz is saját vállalkozás..... alapított, és Donovan..... hasonlóan meggazdagodott. „Melitta” nevű kávéfiltere sok ország..... ma is népszerű.

4.

Feltalálónők (2.)

B munkalap

1. Josephine Cochrane: mosogatógép

A gazdag amerikai hölgy..... valószínűleg soha élete..... nem kellett mosogatnia: a személyzet mosogatott helyette. Viszont mosogatás közben jó néhány pohár és tányér eltört vagy megsérült. Cochrane-t ez annyira bosszantotta, hogy úgy döntött, gépesíteni fogja a mosogatás..... A legenda szerint kijelentette: „Ha senki nem hajlandó feltalálni a mosogatógép....., majd én feltalálom.” Így is tett. Találmánya..... az 1893-as chicagói világkiállítás..... mutatták be, ahol óriási siker..... aratott.

2. Mary Anderson: ablaktörő

A legenda szerint az ablaktörő ötlete 1903 januárjában született meg. A New York-i Mary Anderson villamoson utazott, és feltűnt neki, hogy a vezető szinte semmit nem lát az ablakokra tapadó hótól. Addig gondolkodott, amíg megtervezte a ma is használatos ablaktörőt. Találmánya 1915-től minden autó alaptartozéka.

3. Marion Donovan: eldobható pelenka

Marion Donovan..... elege lett a pelenkamosás....., ezért 1949-ben kitalálta az eldobható pelenka..... Találmányával számos cég..... megkeresett, de az senki..... nem érdekelt. Az indoklás az volt, hogy drága lenne az előállítás, és egyébként sem venné meg senki. Donovan később saját vállalkozás..... alapított, és találmánya..... köszönhetően milliomos lett.

4. Melitta Bentz: kávéfilter

A német Melitta Bentz imádta a kávé, a kávézaccot a csésze alján viszont ki nem állhatta. Fogott egy itatóspapírt, tölcserűt készített belőle, beletette a kávé, majd forró vizet öntött rá. Ezzel megszületett a kávéfilter. Bentz is saját vállalkozást alapított, és Donovanhoz hasonlóan meggazdagodott. „Melitta” nevű kávéfiltere sok országban ma is népszerű.

5.

További találmányok

kártyák

Színes televízió

A színes kép megjelenése, a színes televízió kitalálása és megalkotása Goldmark Péter Károly mérnök-fizikus nevéhez fűződik. Az 1906-ban Budapesten született tudós már középiskolásban is kiváló volt fizikából, később pedig nagy érdeklődést mutatott televíziózás iránt. A világ első színes televízióját 1940. szeptember 4-én mutatta be.

Tű nélküli oltókészülék

A tű nélküli oltókészülék, amely többek között az inzulin adagolását is megkönnyíti a cukorbetegeknek, a magyar születésű mérnök, Lindmayer István nevéhez fűződik. A találmány lényege a nagy sebesség: a hatóanyag 400 km/h sebességgel lö ki a patronából, és jut be a szervezetbe. A folyamat teljes mértékben fájdalommentes.

Félautomata fényképezőgép

A fényképezőgépek történetében fontos mérföldkőnek számítanak a félautomata készülékek. Az újítás két magyar származású tudós, Riszdorfer Ödön és Mihályi József nevéhez fűződik. Előbbi feltaláló volt, az utóbbi pedig műszerészként segítette a fényképezőgép kidolgozását.

Béres-csepp

Béres József 1972-ben alkotta meg a Béres-cseppet, amely speciális formában tartalmaz nyomelemeket és ásványi anyagokat. Találmányáért kezdetben sokat támadták. A készítmény 1978-ban került forgalomba, 2000 óta pedig hivatalosan is gyógyszernek minősül.

Telefonközpont

A telefonközpont ötlete - egy olyan szerkezeté, amely összekapcsolja a telefonkészülékeket, illetve más telefonközpontokat - Puskás Tivadar nevéhez fűződik. Puskás Edissonnal közösen dolgozta ki a központot, melyet végül Charles Scribner nevére szabadalmaztattak, de maga Edison is elismerte, hogy az alapötlet Puskás érdeme.

6.

Interjú Losonczy Áronnal

munkalap

1. Hallgassa meg az interjút és egészítse ki a hiányzó kifejezéseket!

Riporter: – Végzettségét tekintve építész, [ha jól tudom](#).

Áron: – Igen, ...

Riporter: – Hogyan született meg az üvegbeton ötlete?

Áron: – Tanulmányaim egy részét Svédországban, Stockholmban végeztem. Ottlétem alatt nagyon sokat tanultam a különböző építőanyagokról. Itt ....., hogy meg kellene próbálni egy olyan anyagot készíteni, amely megtartja a beton szilárdságát, ugyanakkor a fényt is átterszi.

Riporter: – ..... mi az az üvegbeton?

Áron: – ....., az üvegbeton az üveg és a beton előnyös tulajdonságait ötvözi. Egy olyan új technológiát fejlesztettünk ki, amely optikai szálakat alkalmaz. Az optikai szálaknak köszönhetően a beton egyrészt megtartja a szilárdságát, másrészt pedig átterszi a fényt, és láthatóvá teszi a mögötte lévő tárgyak, épületrészletek sziluettjét.

Riporter: – ....., a találmány több díjat is kapott.

Áron: – Igen, ..., és ennek nagyon örülök. Arra pedig külön büszke vagyok, hogy az üvegbeton az országimázs-filmbe is bekerült.

Riporter: – Magyarországon milyen épületeknél használtak fel üvegbetont?

Áron: – Több városban is jelen vagyunk. .... a budapesti Millenáris Parkban, a Budapest Music Centerben, a pécsi Cella Septichora Múzeumban és egy szegedi designhotelben található üvegbetonból készült elemek.

Riporter: – Sikeres termék az üvegbeton a nemzetközi piacon is?

Áron: – ..... Több nagy cég is a vevőkörünkbe tartozik, így például a német Montblanc cég vagy az amerikai Boeing.

Riporter: – Az építkezésen kívül másra is használható az üvegbeton?

Áron: – Igen. Van olyan partnerünk, aki például ékszert készít belőle. A legtöbben természetesen építkezésre használják.

Riporter: – Az üvegbetont Önök értékesítik?

Áron: – ..... Van egy cégem, a LitraCon Kft. Itt foglalkozunk a fejlesztéssel és az értékesítéssel is.

2. Használja a kifejezéseket új kontextusban! Írjon rövid párbeszédet vagy mondatokat!

7.

Hasznos kifejezések

kártyák

figyelmet	kelt	különleges	terméket
dob	a piacra	nem	vásárol
fontos	szerepet	játszik	semmit
alárendelt	vonzó	reklámja	van
csomagolása	külseje	racionális	döntést
világszerte	megfizethető	elad	hoz
élénk	színeket	használ	feltűnő
eredeti	jó	nagy	kifejleszt
egy új játékot	elfogy	a termék	kér

8.

Vonzatos igék

munkalap/kártyák

Érzelmi alapon választok.	Érzelmi alap..... választok.
Az érzelmek fontosak a döntések.....	Az érzelmek fontosak a döntéseknél.
Az értelem alárendelt szerepet játszik.	Az értelem alárendelt szerep..... játszik.
Ha tetszik a csomagolás, megveszem az áru.....	Ha tetszik a csomagolás, megveszem az áru.....
Összehasonlítok több termék....., és utána döntök.	Összehasonlítok több terméket, és utána döntök.
Mérlegelem az előnyöket és a hátrányokat.	Mérlegelem az előnyök..... és a hátrányok.....
A kedvenc márka kiválasztása..... az értelem alárendelt szerep..... játszik.	A kedvenc márka kiválasztásánál/ kiválasztásában/kiválasztásakor az értelem alárendelt szerepet játszik.

8.

Vonzatos igék

munkalap/kártyák

Harry Potter utolsó kötetéből 24 órán belül 8,3 millió fogyott el.	Harry Potter utolsó kötete..... 24 órán belül 8,3 millió fogyott el.
Mikor dobták piac..... a termék.....?	Mikor dobták piacra a terméket?
Nemes egyszerűséggel azt mondhatjuk, ez jó döntés volt.	Nemes egyszerűség..... az..... mondhatjuk, ez jó döntés volt.
Az új órát Swatch..... nevezték el.	Az új órát Swatchnak nevezték el.
A Tchibo kávé nevét két szóból alkották.	A Tchibo kávé neve..... két szó..... alkották.
A hasam..... ütök, és azt mondom, hogy a liftet 1929-..... találták fel.	A hasamra ütök, és azt mondom, hogy a liftet 1929-ben találták fel.
Arra tippeltek, hogy a hűtőszekrényt találták fel legkorábban.	Arra tippeltek, hogy a hűtőszekrény..... találták fel legkorábban.

8.

Vonzatos igék

munkalap/kártyák

A gazdag hölgynek valószínűleg soha életében nem kellett mosogatnia.	A gazdag hölgy..... valószínűleg soha élete..... nem kellett mosogatnia.
A mosogatógép..... az 1893-as chicagói világkiállítás..... mutatták be, ahol óriási siker..... aratott.	A mosogatógépet az 1893-as chicagói világkiállításon mutatták be, ahol óriási sikert aratott.
A vezető szinte semmit nem lát az ablakokra tapadó hótól.	A vezető szinte semmi..... nem lát az ablakokra tapadó hó.....
Donovan később saját vállalkozás..... alapított, és találmánya..... köszönhetően milliomos lett.	Donovan később saját vállalkozást alapított, és találmányának köszönhetően milliomos lett.
Forró vizet öntött a kávéra.	Forró (víz!) ..... öntött a kávé.....
A cég az üvegbeton továbbfejlesztése..... és értékesítése..... foglalkozik.	A cég az üvegbeton továbbfejlesztésével és értékesítésével foglalkozik.
Miért akarna bárki otthonra számítógépet?	Miért akarna bárki otthon..... számítógép.....?

9.

Szórend

munkalap

Alkossa meg a hiányzó mondatokat! Megoldásait a 17. feladat hangfelvételével ellenőrizheti. Néha több helyes és tipikus szórend is létezik.

- [Hogyan született meg az üvegbeton ötlete?](#) *(hogyan - az üvegbeton ötlete - született meg)*
- Tanulmányaim egy részét Svédországban, Stockholmban végeztem. Ottlétem alatt nagyon sokat tanultam a különböző építőanyagokról. _____, *(az ötlet - született meg - itt)*
 hogy meg kellene próbálni egy olyan anyagot készíteni, amely megtartja a beton szilárdságát, ugyanakkor a fényt is átveszti.
- Tulajdonképpen mi az az üvegbeton?
- Amint már említettem, _____ *(az üvegbeton - előnyös tulajdonságait - az üveg és a beton - ötvözi) (a beton - a szilárdságát - egyrészt - az optikai szálaknak köszönhetően - megtartja)*
 _____ . Egy olyan új technológiát fejlesztettünk ki, amely optikai szálakat alkalmaz. _____
 _____, másrészt pedig átveszti a fényt, és láthatóvá teszi a mögötte lévő tárgyak, épületrészletek sziluettjét.
- Ha jól tudom, a találmány több díjat is kapott.
- Igen, ez így van, és ennek nagyon örülök. _____ *(külön büszke - pedig - arra)*
 _____, hogy az üvegbeton az országimázs-filmbe is bekerült.
- Magyarországon milyen épületeknél használtak fel üvegbetont?
- Több városban is jelen vagyunk. Többek között a budapesti Millenáris Parkban, a Budapest Music Centerben, a pécsi Cella Septichora Múzeumban és _____ *(egy szegedi designhotelben - üvegbetonból készült elemek - található)*
 _____.
- Sikeres termék az üvegbeton a nemzetközi piacon is?
- Örömmel modhatom, hogy igen. _____ *(a vevőkörünkbe - több nagy cég - tartozik - is)*
 _____, így például a német Montblanc cég vagy az amerikai Boeing.